

Fenyvesi István köszöntése

A magyar szlavisztikán belül a magyar ruszisztikának is vannak nemzedékei, amelyek a maguk idejében megalapozták mindazt, amit ma modern orosz irodalmi, nyelvészeti, történeti és kulturológiai kutatásoknak tekinthetünk. A magyar filológiai ruszisztika első nemzedékéhez, többek között olyan kiváló tudósok tartoztak, akik egyébként a Ruszisztikai Intézet életműdíjának korábbi kitüntetettjei, mint Péter Mihály, Zöldhelyi Zsuzsa, Pál Erna. Ők az 1950-es évek elején tanultak a Szovjetunió különböző egyetemein és főiskoláin, remek tanáraik voltak, még a régi orosz filológiai iskolák képviselői, s ennek köszönhetően igazi tudással felvértezve kezdhették itthoni munkájukat.

A most nyolcvan esztendőes Fenyvesi István is ehhez a generációhoz tartozik. 1953-ban szerzett orosz tanári diplomát a leningrádi Állami Herzen Pedagógiai Intézetben, majd a Szegedi Egyetemre került tanársegédnek. Pályája 1956-ban kissé módosult, politikai okok miatt öt esztendőt általános iskolában tanított. 1962-től 1979-ig a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanszékvezető docense volt, ebből az időszakból orosz tanárok nemzedékei emlékeznek rá nagy szeretettel. 1979-től 1992-ig, nyugdíjaztatásáig a Szegedi József Attila Tudományegyetem Orosz Filológiai Tanszékén dolgozott.

Fenyvesi István egész életében az orosz és a magyar kultúra közötti kapcsolatok rendszerével foglalkozott (még a 2001-ben megjelent Orosz-magyar és magyar-orosz szlengszótára is ebbe a körbe sorolható), példamutató mikrofilológusi alapossággal elemezte és értelmezte a kulturális relikviákat, az írói életműveket, a történelmi dokumentumokat és nyelvi tényeket, mellyel elősegítette a két nép és a két kultúra közötti eleven párbeszédet. A görög eredetű filológia szó jelentése – a szó szeretete. Azt hiszem, hogy Fenyvesi Istvánra különösen érvényes ez. A rá jellemző pontossággal és lelkesedéssel kutatta és kutatja a két nép kultúrájának legapróbb, legrejtettebb kapcsolatait is, melyek nélkül a nagyobb összefüggések nem láthatók, illetve nem tárulnak fel hitelesen a befogadó előtt. Fenyvesi Tanár úr számára a filológia életrajzi szöveg is. Munkásságában egymáshoz simulnak a visszaemlékező írások és a filológiai kutatások; azt is lehetne mondani, hogy szervesen egészítik ki egymást. Az utóbbi időszakban két fontos könyve jelent meg, amely az előbbi állítást jól alátámasztja. A 2006-ban publikált *Belénk sajdult Odessza* című könyve az irodalmi kapcsolatok feltérképezésén túl a személyes kapcsolatok hálózatának beleélő feltárására is kiterjed. Egyébként Fenyvesi István a Deribas-Társaság egyik alelnöke, amely berlini székhellyel az odesszaiak európai társasága. Az ebben az

évben kiadott *Időséta. Szentes, Szeged és szlávok* című visszaemlékezései az életrajzi és filológiai szöveg újabb kiterjesztése, város- és intézménytörténettel kiegészítve.

A Szegedi Egyetemen húsz évig volt Fenyvesi István hivatalosan kollégánk, de előtte és utána is sokunknak barátja és jó ismerőse, akihez mind szakmai, mind személyes problémáinkkal mindig fordulhattunk. Az ELTÉ-s kollégák közül korosztályából Zöldhelyi Zsuzsa állt hozzá szakmailag a legközelebb, az orosz-magyar irodalmi kapcsolatok területén folytattak közös munkálatokat. Fenyvesi István nemcsak végtelenül készséges ember és alapos filológus, de rabelais-i alkat is, persze annak a finomabb változata. Szereti a jó ételeket, legyenek azok az orosz vagy a magyar konyha remekei, a jó italokat és a társaságot. Szívesen nótázik; sok szentesi dalt is megtanulhattunk tőle, de a népszerű orosz dalok többségét is fújja. Magam és kollégáim nevében gratulálok a kitüntetéshez és jó egészséget, valamint további töretlen alkotómunkát kívánok neki.

Szóke Katalin